

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgske

Spionen.

Lördagen, den 5 Maji, 1770.

Wid Mademois. Christina Sahl-
grens Graf.

Joh. 9: v. 1, 2, 3. Och gick JESUS fram om
och såg en man, som war blind född. Och hans
Lärjungar sporde honom til och sade: Rabbi! hwil-
ken syndade, denne, eller hans föräldrar; at han
skulle födas blind? JESUS swarade: hwarken haf-
wer denne syndat, eller hans föräldrar; men på
det Guds werk sola uppenbaras på honom.

Min Gud, hur är Din wisshet stor!
Wårt dunkla öga börjar brista,
Så snart det sedt den minsta gnista,
Som ut från ewigheten for.
En har Du, uti moderlifwet,
I all Naturens prydnad klädt:
Ha Dina barn ej lika rätt?
En annan tyfs ha glömder blifwet.

Ditt ord få höra dag och natt,
Och sself få med en färdig tunga
Ditt lof och Dina under sunga,
Det är en swärderlig stätt.

Hur kan Du neka en den delen,
 Som Du åt millioner ger?
 Mån Denna hafwer syndat mer?
 Nej, jag har self de största felen.

Så leder Du oss på en brant;
 At wisa oss förnuftets swaga!
 Uti de Werk oss minst behaga
 Du gör Dig aldramesi bekant.
 Den ingen ting om Dig fått höra,
 Och intet til Din åra talt,
 Har Du just til et medel walt,
 At Dina Under öppna göra.

Wår Döda hade af Dig fått,
 Wid den förlusten, som Hon hade,
 Den Råd at Hon med tecken sade
 Hur Hon af Dig fått mycket godt.
 Hur Kristus är det rätta lifwet,
 Hur döden Hännens winning war:
 Låt, när jag sista sucken drar,
 Mitt namn wid Hännens wara skrifwet.

B. Öhrwall.

* * *

Min Herre *!

Uti Götteborgske Spionen, N:o 16, finner jag
 et nog beynnerligt uttrande om vårt Götte-
 borgske Schol-werk, af en hurtig Götteborgare,
 hwilken ibland annat faller dessa nog upmärksam-
 het wäckande orden: Jag kan upriktigt för-
 säkra

* Insändt.

säkra min Herre, at den minsta skärf til
 det där werket gifwes med olust af mig
 och hwem som sådt Götcheborgska prin-
 ciper, så framt man icke af pur männis-
 sko-kärlet har mera affseende på män-
 nerne, än den syfta de enfaldigen och
 olyckeligen walt sig.

Det är lätt at se, hwarpå Auctor med den-
 na utlåtelsen, så wäl, som alt det öfriga syftar,
 nämligen på Scholä-werkets ansenliga astagande
 och där af följande föragtliga utseende i allmän-
 hetens ögon.

At så, beklageligen är, behöfwer ej bewis.
 En christelig ömhet, dels för personerne, som be-
 klåda Scholä-syflorna, at wisa deras werkelige
 lidande där af, och ofuld därtill; dels för det all-
 männa, som där af otroligen lider, har för-
 anlåtet mig gripa til pennan, i affigt at wisa så wäl
 rätta ordsaken därtill, som des skadeliga werkan
 och påföljder.

Scholä-betjenternes alt för sena frihet utur-
 öket, och befördran til bättre syflor, är, oförgri-
 peligen sagt, rätta källan til det omtallda onda.

Det är både naturligt och oemotfägeligt, at
 sedan man arbetat wid et Scholä-werk i 8 a 10
 år, ledsnar man, och det så mycket mer, som
 arbetet är tråget och inkomsterna magra. Se-
 dan föder man arbetet som man kan, mera för
 en syn skull, än at göra någon werkel. nytta.
 Under detta tiltaga åren, ökas ledsnaden, och af-
 taga krafterna, tills man ändteligen utfattig, led-

sen, utslåpad och uppgifwen nödgas begära tjenstfrihet, med wilkor at så systan förrättad af någon Vicarius. Då ökes fattigdomen i samma mon, som små inkomster afkortas, dels genom det som afstås til Vicarien, dels genom saknaden af betalning för privat Information. Då blir elände och förakt på ålderdomen det underhåll och honorarium man får för all sin tids möda för det allmänna.

En Vicarius bestriber åndteligen systan; och hwar tänkande människa kan lätt inse huru omöjligt det är, at han, som det werkeligen fördras, kan använda tiden til den publica systans stötande, emedan hans lilla lön knapt himmer til kläder. Han måste följagteligen vara omtänkt, at genom private Disciplars undervisning stäffa sig södan, så framt han intet antingen wil swälta eller bedraga. Och imedlertid saknar nödvändigt et af dem sin tilbörliga tillsyn.

Försäkran om besordran kan ej heller animera någon til så tråget arbete, emedan man ser, at genaste vägen til den, i deras fattiga wilkor, är, at wänta lifwet ur en Ordinarius, då man åndteligen kan blifwa fastare sotad i en tråldom, som man knapt ser sig någon utwäg at slippa ur förr än genom döden.

At öfwertyga allmänheten, at jag ej hugger i wädret, wil jag bewisa saken af Götteborgs Scholæ-werks nu warande tilstånd.

Herr Collega Bonanders systa är nu mest i 14 a 15 år förrättad af någre Vicarier, sedan han

han efter 14 års Scholå = arbete ledsen och uppgifwen erhållet Högwärdiga Dom - Capitlets tillstånd, med wilkor at så njuta hälften, om! ej mer, af lönen: och fast än han alt sedan gjort och ännu gör tjenst i skifet, har han likwäl ej hunnet blifwa befördrad til något bättre.

Herr Collega Commenius har, efter snart 40 års tråget Scholå = arbete, och därunder förd exemplariff lefnad, rättnu hunnet til den mödos lön jag nyligen nämnde. Hans systa bestrides och af en Vicarius.

Och hwad högagtning, kärlek och affection för Scholå = werket åstådandet och åtankankan af Herr Conrector Bass kan upväcka hos allmänheten kan man lätt uträkna. En Vicarius förrättar och hans systa.

Häraf är ju onäneligt, at igenom de systors förwaltande, wid hwilka 3 i sina rasfaste år knapt kunna försörja sig, äro Sex (6) satta i fattigdom: denna söder förakt, och trög lycka, nog kraftiga skäl til ledsnad, af hwilken systans wanskötsel förnämligast kommer.

(mer härnäst.)

Kyrko - tidningar.

I Domkyrko - Församlingen födde 9 Gossar och 8 Flickobarn. Wigde Stråddare - Gefällen Eric Grubb och Ankas Johanna Käberg: Swarsware - Gefällen U. Berg och Pigan Ingrid Häkansdotter; Perukmakaren Mäst. Joh. Sahlberg

och Jungf. A. M. Cederqvist, Skräddaren
Mäst. Christ. Gewaldt och Jungf. Ingeb. Teng-
berg: Pächhuskarlen Isak Nyman och Jungf.
Sara Uberg: Landtulls-visiteuren And. Holste-
nius och Pigan Maria Lindqvist: Döde Ankan
Ingrid Nürenberg, 89 år, af ålderdom: Tra-
cteuren Joh. Jac. Gravelen, 52 år, af blodstört-
ning: Sjömans-Ankan Marta Blomgren, 55
år, af wattusot: Brandwagtskarlen And. Bil-
lings Hustru Brita Erichsdotter, 54 år, af tå-
rande sjukdom: Tullskrifware-Ankan Marg.
Hencke, 80 år, af ålderdom: Timmermans-An-
kan Bengta Berggren, 82 år, af ålderdom:
Ankan Brita Lundberg, 67 år, af feber: Jungf.
Christ. Sahlgren, 72 år, af Ålderdom: Kläd-
wäfswaren Emund Brauer, 50 år, af feber, Sjö-
mans-Hustrun Maria Soph. Johansson, 40 år,
af holl och styng, 4 Gosse- och 3 Flickobarn af fe-
ber och slag.

Stifts Tidningar.

Comminist. i Kalf, Herr Märten Kollinius,
är den 15 nästl. Månad med döden afgången.

Förslagerne til Spekeröd, Getinge och Surteby
ledige Pastorater, samt til Comministraturerne i
Quille, och Lundby i Wettlehärad, uprättas den
13 nästl. Junii, då ock Pädagogien i Falkenberg
kommer at återbesättas.

Framkommer til Catechismi-Förhör: Månd-
agen Spannemålgatans Note. Tisdagen Dwar-
nebergsgatans Note. Onsdagen Masthugget och
Saga Noten.

Rund-

Kundgörelser.

Som Stadens Äldste funnet nödigt, at wägen utom Nye port, ifrån Fribergsska huset, på denna sidan om Spinn-huset, och til forswägen på denna sidan om Gästgifsware-gården Keberg, skal sättas i samma stånd, som wägen ifrån Keberg til Gamle Stads bro; så gifwes sådant härmed tillkänna, på det de, som kunna finna sig hågade at, under entreprenade, åtaga sig berörde wägs i stånd sättjande och wifande, må hafwa tillfälle, at där om anmåla sig hos Stadens Äldste uti deras wanliga samlings-rum i Stads-huset, den 21 uti innewarande Maji månad, kl. 10 föremiddagen, då om wilkoren närmare kommer at öfwerläggas.

Fru Cassa Hallenstedts Borgenärer anmodas, at nästkommande Måndag eller den 7 uti innewarande Maji månad, kl. 10 föremiddagen, sammantråda uti Jeweleraren Joh. Fastts hus på Korsgatan, til at öfwerlägga om Concours massans angelägenheter.

Hos Fru Kullman wid Östra hemmen, finnes ännu et litet parti godt Rågiskt linsfrö tjenligt til utfåde.

Et bref til Madame Catharina Broman född Andersson, kan af Herr Martin Zachrisson igensås, då egaren sig där insinner.

Til salu utbjudes, för detta Herr Christopher Zachrissons, men nu mera Fru Sophia Zachrissons wid Nye port belägna hus och gård, då en hågad Köpare af bemalte Fru om priset och wilkoren öfwerenskomma kan.

Et

Et Fruntimmer boende uti Järnhandlaren Sjögrens hus på Kongsgatan, tilljuder sit biträde uti allahanda slags sön; åfwen som hon lofwar at underwisa barn uti läsande, och flera för et Fruntimmer nödiga saker.

Hos Herr G. B. Santesen finnas til köps bofhwete och hafregryn, samt kumin.

Hos Herr Goldbeck, finnes til köps extra god sjo-saltad lake, samt cabeljau, nyligen inkommen.

Et hus och gård på Konungsgatan, belägit imellan afledne Bokhandlaren och Bokbindare-Åldermannen Langes och Handelsmannen Ekmans hus, är til salu, och kan en hågad köpare få närmare underrättelse om wilkor och köpstilling hos Gördelmakaren Faust.

De, som ega några oinlösta panter, eller eljest weta sig wara något Skyldige uti långsta Sterbhuset, behagade, tillika med den, som hafwer något där sammastådes at fordra, ju förr des håldre, och aldrasist, inom innewarande månad, sådant i Sterbhuset tillkänna gifwa; på det Arfwingarne då må kunna låta bo-uppteckningen behörigen för sig gå.

Et par swarta silkes finger-wantar är, förliden Söndag, af en Piga, på gatan uptagna; widare underrättelse får den, som dem förlorat, på Tryckeriet.

Förliden Torsdags estermiddag är en liten Spanst tik, til färgen hwit med hwitbruna fläckar, utur et hus wid Östra hamnen bortkommen. Den hånne uptagit och sig hos mig anmäler, skal om ägaren få kundskap, och har af honom at förwänta en hederlig och nödgattig wedergållning.